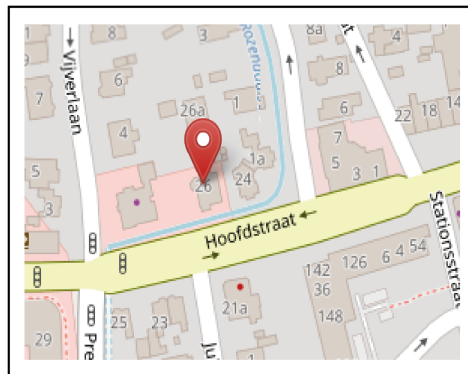

Villa met koetshuis
Hoofdstraat 26
6881 TH Velp

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000317
Inschrijving register 18 november 2008
Kadastrale aanduiding Velp I 787

Historie en ligging:

Vrijliggend tweelaags pand, gelegen aan de noordzijde van de in oost-west richting lopende Hoofdstraat. Achter het pand ligt een in vervallen staat verkerend koetshuis dat, volgens een datumsteen in 1910 gebouwd is ("Eerste steen gelegd door G.M.J. Geist 26-3-1910"). Het huis is eveneens rond deze tijd te dateren. Het is recentelijk opgeknapt met behoud van het nog nagenoeg geheel intacte interieur. Het pand vertoont invloeden van de overgangsarchitectuur. Deze term is van toepassing op veel bouwwerken die rond de eeuwwisseling zijn ontstaan en die een overgang vormen van de neostijlen en historisme naar een meer moderne, niet of nog weinig aan historische stijlelementen gebonden architectuur. Vooral in het interieur is dit zichtbaar. Achter het huis bevinden zich in de tuin nog enkele oude bomen, waaronder een kastanjeboom. Het huis is van de straat gescheiden door een bakstenen voetmuurtje met daarop een gietijzeren spijlenhek. Daarachter stroomt een kleine beek.

Plattegrond en opbouw:

Het bakstenen pand heeft een rechthoekige plattegrond, twee bouwlagen en een zolder. De gevels zijn gemetseld in kruisverband. De voor- en linkerzijgevel hebben op de begane grond een serre. De achtergevel heeft een éénlaags plat gedekte aanbouw. Om het hele pand loopt een uitgemetselde bakstenen plint, die aan de bovenzijde afgesloten wordt met een gele, schuin aflopende verblendsteenlaag. Ook onder de overstekende geprofileerde bakgoot op houten consoles bevindt zich een dubbele uitgemetselde verblendsteenlaag in gele steen. Het dak is uitgevoerd als schilddak, belegd met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen. Voor de opknopbeurt was dit dak met leien belegd. Op het voor- en achterschild bevinden zich een schoorsteen en een dakkapel met een dubbel 6-ruits draairaam en een schilddakje. Bijna alle bovenlichten van de ramen zijn uitgevoerd in kleurig glas-in-lood in abstracte motieven, typerend voor de bouwtijd. De schuin aflopende vensterdorpels zijn uitgevoerd in hardsteen.

Voorgevel:

De voorgevel heeft een asymmetrische indeling met drie vensterassen. Links bevindt zich een rechthoekige serre, waarvan de dubbele houten tuindeuren recent verwijderd zijn. De onderbouw is uitgevoerd in baksteen, de bovenbouw bestaat uit grote glasvlakken met vierkante bovenraampjes. De serre wordt afgesloten met een flauw hellend afgeplat schilddak met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen en een bakgoot op klossen. Op het platte dak bevindt zich een balkonnetje, waarop de dubbele balkondeuren uitkomen. Deze zijn gevat in een breed kozijn met zijlichten en een 14-ruits bovenlicht met glas-in-loodvulling. Boven de balkondeur een brede segmentboog met metselwerk in de boogvulling. De middenas bevat op de begane grond een rondboogig ingangsportiek met een paneeldeur met een ruitvormig venster.

Rond de deur zijn de zij- en bovenlichten uitgevoerd in glas-in-lood. De voordeur is te bereiken via een aantal hardstenen traptreden. Boven de voordeur bevindt zich een smal schuifraam met 6-ruits bovenlicht, één persienne en een anderhalfsteens strek. De rechteras bevat op de begane grond en op de verdieping een stolpraam met 8-ruits bovenlicht. Het verdieping venster wordt afgesloten met een segmentboog, het venster op de begane grond dat nog van persiennes is voorzien, met een anderhalfsteens strek.

Linker zijgevel:

Deze gevel heeft links een vijfzijdige serre met een vijfzijdig schilddak als bij de voorgevel. In de serre bevindt zich aan de achterzijde een deuropening met trapje naar de tuin. De kozijnen zijn gevuld met enkelruits ramen. Het balkon heeft een houten balkonhek. De balkondeur heeft een 10-ruits bovenlicht met glas-in-loodvulling. Boven het kozijn een segmentboog met een boogvulling in baksteen. Rechts in de gevel bevinden zich twee vensterassen met op de begane grond twee stolpramen met 8-ruits bovenlichten, een anderhalf steens strek. Op de verdieping dezelfde ramen, afgesloten met een segmentboog met bakstenen boogvulling.

Achtergevel:

De achtergevel heeft op de begane grond een éénlaags aanbouw met een plat dak. Links daarvan een vernieuwd 2-ruits raam met anderhalf steens strek en met daarboven twee stolpramen met segmentbogen en boogvelden, opgevuld met metselwerk. Rechts van de aanbouw bevindt zich nog een enkelruits raam met 8-ruits bovenlicht en anderhalf steens strek met daarboven een stolpraam met 8-ruits bovenlicht en segmentboog.

Rechter zijgevel:

Deze gevel bevat een zijingang met strek en twee hardstenen stoeptreden. Aan weerszijden van de deur een smal raampje. Boven de ingang een kruisvormig kozijn met daar weer boven een gekoppeld 8-ruits raam en een smal 2-ruits raam. Rechts van de deur een keukenraam. In deze gevel bevindt zich nog een gietijzeren ontluuchtingsrooster van de Fa. Hayward Brothers Union St. Borg.

Interieur:

Het interieur van het pand is nog nagenoeg geheel intact gebleven en zorgvuldig uitgevoerd in een stijl die Art Nouveau invloeden vertoont. De kamers op de begane grond en de verdieping zijn gegroepeerd rond een centraal gelegen hal. Belangrijke onderdelen zijn ondermeer een terrazzovloer met mozaïek randen en de in Art-nouveau stijl uitgevoerde keukenkasten. De gang is voorzien van een marmeren vloer er marmeren plinten. Alle originele deuren met gecanneleerde pilasteromlijstingen en kroonlijstjes zijn nog aanwezig, evenals de houten schuifdeuren met paneel- en... glasvulling. De kelder bevat troggewelfjes en een tegelvloer. De plafonds zijn uitgevoerd als geometrisch ingedeelde stucplafonds. Nagenoeg alle ramen zijn voorzien van glas-in-lood bovenlichten met kleurige geometrische patronen, kenmerkend voor de periode rond 1910. In vier vertrekken zijn nog marmeren schouwen aanwezig, waarvan sommige in Art Nouveau stijl. De trappaal is voorzien van ijzeren beslag.

Bijgebouwen:

Achter het huis bevindt zich nog een dichtbegroeid koetshuis met half ingestort dak. De gevels zijn gemetseld in kruisverband. De dubbele houten deuren zijn getoogd. In de rechtergevel bevindt zich ondermeer nog een originele paneeldeur en een venster met persiennes. Onder de dakrand bevindt zich eenzelfde omlopende dubbel ver-

blendsteenband als in het woonhuis.

Reden van plaatsing:

Het pand bezit stedenbouwkundige waarde:

- Het pand vormt samen met het nog aanwezige en restauratie behoevende koetshuis een belangrijk en beeldbepalend onderdeel van de voornamelijk uit, tot winkels verbouwde en hierdoor aangetaste, villa's en herenhuizen bestaande bebouwing aan de Hoofdstraat uit de periode 1800-1940 (ensemblewaarde).
- Het pand ligt in de zichtas van de Julianastraat (situeringswaarde).

Het pand bezit architectuurhistorische waarde:

- omwille van de gaaf bewaard gebleven hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik.
- als voorbeeld van een woonhuis met kenmerken van de rond 1900-1910 regelmatig voorkomende overgangsstijl.
- vanwege een waardevol en voor de gemeente Rheden zeldzaam interieur dat vrijwel geheel intact bewaard is gebleven.

Voldoet aan de basisnormen a en b, alsmede aan de meerwaarden 1b, 1d, 2a, 2c, 2d. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en c van de gemeentelijke monumentenverordening.

Voor en linkerzijgevel – 2016 Foto: Marjo Hendrix / fotoclub Veluwezoom © CC BY-NC-ND